

Coalitieprogramma 2018 - 2022

Samen krijgen wij het voor elkaar!

Coalitieprogramma Montferland 2018-2022

“Samen krijgen we het voor elkaar”

Voor u ligt het akkoord zoals gesloten tussen het CDA, LBM, VVD en D66. Het vormt de basis voor de samenwerking tussen genoemde partijen. De samenwerking is een uitkomst van gesprekken die direct na de verkiezingen op 21 maart 2018 zijn opgestart. In een open en constructieve sfeer hebben alle partijen zich uitgesproken over de wijze waarop zij aan de slag zouden willen gaan met de verkiezingsuitslag. De uitkomst van de gesprekken is de genoemde samenwerking waarin de partijen zich kunnen vinden in de wijze van aanpak van uitdagingen waar de gemeente Montferland zich de komende jaren voor gesteld zal zien.

De verkiezingsprogramma's vertonen één rode draad die zich laat omschrijven als de wens om de 'Bestuurlijke vernieuwing gemeente Montferland' te realiseren.

In de afgelopen vier jaar is er veel bereikt, maar is ook duidelijk geworden dat nog meer gekeken kan worden naar de kracht van de samenleving, naar de zelfredzaamheid, maar ook naar eventuele andere inzichten met betrekking tot de voor ons liggende vraagstukken.

Het uitgangspunt voor de coalitie blijft dat de besluiten, waar politieke afwegingen bij nodig zijn, genomen worden door de gemeenteraad. Dat is de grondwettelijke basis van het lokaal bestuur. De kansen voor bestuurlijke vernieuwing liggen in de voorbereiding van de te nemen besluiten.

De coalitie wil een gemeentelijke organisatie die oog en oor heeft voor wat er leeft in de samenleving, gebruik maakt van de oplossingskracht van deze samenleving en daar het beleidsproces op afstemt.

De coalitie draagt zorg voor een bestuur dat zich middels een herkenbare route van beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming op dezelfde wijze openstelt voor wat de samenleving heeft in te brengen t.a.v. een geagendeerd onderwerp. De coalitie is bereid zich hiervoor verder hard te maken en voort te borduren op stappen die in dit kader reeds zijn gezet.

Bestuurlijke vernieuwing is de 'kapstok' waaraan de coalitie de grote uitdagingen voor de komende vier jaar wil ophangen. Met deze 'kapstok' gaat de coalitie aan de slag in de context van een samenleving die in transitie is:

De veranderende samenleving: Er is beweging op veel gebieden. De inwoner is mondig, heeft kennis van zaken, uit zich anders en sneller.

De coalitie maakt afspraken over een aantal onderwerpen. De coalitie zoekt, daar waar nodig, ook naar procesafspraken. Exacte uitkomsten nastreven zou voorbijgaan aan de constatering over de veranderende samenleving, het zou ook teveel een maakbare samenleving suggereren die er niet is.

Relatie Bestuur & Inwoner; een krachtige samenleving

De kapstok: Bestuurlijke vernieuwing

De coalitie gelooft in de eigen kracht van onze inwoners. De overheid moet deze kracht vooral ondersteunen en ruimte geven. Dat moet het doel zijn van de bestuurlijke vernieuwing die wij met elkaar inzetten.

Bestuurlijke vernieuwing is hét speerpunt van de coalitie. Door middel van bestuurlijke vernieuwing zet de coalitie in gang dat de gemeente Montferland zich op integrale wijze richt op hetgeen inwoners hebben bij te dragen in het ontwikkelen van gemeenschappelijk gedragen beleid.

Meer inspraak voor inwoners en meer mogelijkheden om bij de uiteindelijke besluitvorming betrokken te worden, dat is waar het om draait. Dat betekent dat de gemeente samenwerking zoekt met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. De gemeente legt niet op, maar komt samen met inwoners tot mooie voorstellen. Dat hoeft niet altijd via de wijk- en dorpsraden, maar kan ook door een groep(en) enthousiaste inwoners.

De coalitie ziet in het Wijk- en Kerngericht werken kansen voor bestuurlijke vernieuwing. De coalitie streeft daarom naar integratie van het wijk- en kerngericht werken in het bredere proces van bestuurlijke vernieuwing. De coalitie streeft er naar dat de gemeente voor een juiste verbinding zorgt tussen inwoners, organisaties, bedrijven en de gemeentelijke organisatie.

Door het signaleren van ideeën en initiatieven in een gebied en het bieden van ondersteuning bij het formuleren van projecten en bij het zoeken naar financieringsmogelijkheden is het mogelijk om ideeën van onderop de ruimte te geven.

De coalitie heeft per programma een aantal concrete actiepunten opgesteld.

Actiepunten Relatie Bestuur & Inwoner

- Zoveel en zo vroeg mogelijk in gesprek gaan met de inwoners van alle kernen om de behoeften te achterhalen zodat de gemeente een faciliterende rol kan bieden.
- Helder en duidelijk communiceren met duidelijk verwachtingsmanagement.
- Verbeteren van de aansluiting tussen de gemeentelijke organisatie en de inwoners.
- Initiatieven en projecten samen met inwoners, organisaties en verenigingen oppakken.
- Stimuleren betrokkenheid van inwoners bij planvorming.
- Stimuleren ondernemende houding inwoners en bevorderen eigen verantwoordelijkheid.
- Heroriëntatie op wijk- en dorpsraden en wijk- en kerngericht werken.
- Een klankbordgroep (jongerenraad) voor jongeren opzetten om de jongeren betrekken bij het ontwikkelen van plannen in onze gemeente.
- Inzet van nieuwe communicatiemiddelen.
- Bekijken vergadermodel gemeenteraad: invulling commissievergaderingen opnieuw bezien, kijken naar andere vormen.
- Pilot opstarten budget voor een (dorps)kern met kaders.
- Nieuwe vormen van dienstverlening onderzoeken en opzetten.

Ruimtelijke ontwikkeling; verder bouwen aan een groen en aantrekkelijk Montferland

De coalitie gaat zich in de komende jaren richten op de uitvoering van de Omgevingswet zoals nu staat gepland voor het jaar 2021. De coalitie ziet erop toe dat ruimtelijke ontwikkeling wordt afgewogen binnen een kader waarin er volop aandacht is voor het behoud en het versterken van de landschappelijke waarde.

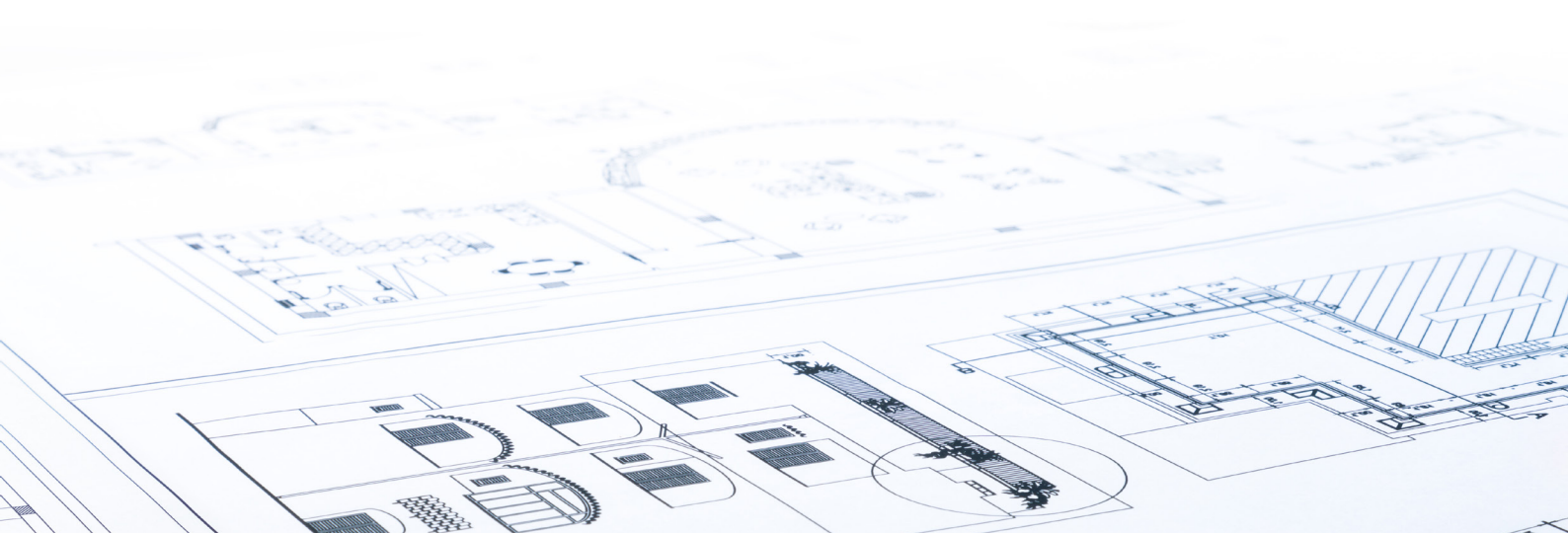
Ook in relatie tot de energietransitie wil de coalitie oog houden voor een goede balans tussen mogelijkheden om energie op te wekken en de landschappelijke kwaliteit.

De coalitie stelt zich tot doel de doorstroming in de huizenmarkt te bevorderen door zoveel als mogelijk naar behoefte te bouwen. Dat houdt in dat gemêleerd wordt gebouwd in de kernen waarbij inbreiding gaat voor uitbreiding. Waar het niet mogelijk is om via inbreiding woningen te bouwen zullen we in gesprek gaan met de provincie om te kijken of er gebouwd kan worden buiten bestaand stedelijk gebied.

De coalitie stelt zich daarbij tevens tot doel om ook de aanpassing van woningen te vereenvoudigen zodat reguliere woningen relatief eenvoudig kunnen worden verbouwd tot een levensloopbestendige woning en daarbij tevens te kijken naar het verduurzamen van bestaande woningvoorraad.

De coalitie wil werk maken van de realisatie van een mooi centrum voor Didam. Daarvoor is in 2016 het Masterplan Didam vastgesteld. Dit plan leidt tot het opstellen van een aantal deelplannen. De coalitie wil ook hierin gebruik maken van de kracht van de samenleving. Dat houdt in dat bij de uitwerking van de verschillende deelplannen actief de input van inwoners zal worden gevraagd. De coalitie gaat hierin heikele onderwerpen niet uit de weg en wil graag onderzoeken hoe het beste recht kan worden gedaan aan de tegen geluiden betreffende de beoogde pleinfunctie en de shared space langs de Mariakerk.

De coalitie ziet een groot belang in de ontwikkeling van DocksNLD2. De voorbereidingen hiervoor dienen dan ook getroffen te worden, zodat het plan tot uitvoering kan komen indien de mogelijkheid zich aandient. Een belangrijk aandachtspunt zal zijn een goede landschappelijk inpassing van het bedrijventerrein.

Actiepunten Ruimtelijke Ontwikkeling

- DOCKSNLD 2 verder voorbereiden, hierbij in overleg met provincie blijven en de noodzaak van ontwikkeling blijven benadrukken.
- Het Masterplan Didam uitvoeren om de centrumfunctie te versterken. Aandacht voor verdere uitwerking in relatie tot inwoners en betrokkenen en aandacht voor de geluiden t.a.v. de beoogde pleinfunctie bij de Mariakerk.
- Waar het niet mogelijk is om via inbreiding woningen te bouwen in gesprek met de provincie om te kijken waar gebouwd kan worden buiten bestaand stedelijk gebied.
- Agrariërs ruimte bieden om zich aan te passen aan nieuwe ontwikkelingen en bij herbestemming en inwoning/woningsplitsing kijken naar de mogelijkheden om zo een leefbaar buitengebied te behouden.
- Gemêleerd bouwen in kernen; Zorgen voor voldoende woningen in alle segmenten zodat de leefbaarheid in de kernen gewaarborgd wordt en jongeren kunnen wonen in de kern waar ze geboren zijn en / of terugkeren naar die kern. Voldoende kleinere woningen voor ouderen zal zorgen voor doorstroming op de woningmarkt.
- Breed overleg opstarten met alle betrokkenen inzake masterplan.

Beheer leefomgeving

Fysieke leefomgeving

De gemeente Montferland heeft samen met zeven Achterhoekse gemeenten de gezamenlijke ambitie uitgesproken om in 2030 energieneutraal te zijn. De coalitie zet zich hier met realistische plannen voor in.

Duurzaamheid staat niet voor het eerst op de politieke agenda en heeft, onder andere van de coalitie, in de afgelopen jaren de aandacht gekregen die het ook verdient. We willen echter verder gaan en ook hier doen we dat door intensief met onze inwoners de behoefte en mogelijkheden te bespreken. Initiatieven komen juist van inwoners zelf, de gemeente kan faciliteren door ontwikkelingen in de planvorming mogelijk te maken.

Duurzaamheid, energieneutraliteit en milieu zijn onderwerpen die niet in 'hokjes' passen. De coalitie wil een benadering die integraal van aard is, die inspeelt op de ontwikkelen van de omgevingswet en die het voor de inwoner mogelijk maakt om snel te schakelen.

Wij willen graag naar buiten treden met een duurzaamheidsloket. De gemeente pakt dit actief op, gaat pro-actief in gesprek met inwoners naar mogelijkheden en kansen en kijkt ook naar buurt- en wijkgerichte acties.

De coalitie spreekt zijn voorkeur uit voor reductie van energiegebruik en om daar waar mogelijk de zon te gebruiken als bron voor energie.

De coalitie sluit windenergie niet uit maar de plaatsing van grote molens heeft niet de voorkeur. De initiatieven voor windenergie op kleine schaal en voor eigen rekening kunnen op steun van de coalitie rekenen. De coalitie stelt voor de raadsbrede werkgroep duurzaamheid te continueren gedurende de komende raadsperiode.

De coalitie streeft naar een integrale aanpak waarin de dorpscentra, de fietspaden, de bermen en wegranden, door goed onderhoud en verbeteringen daar waar nodig, bijdragen aan de uitstraling van onze gemeente als toeristische hotspot voor de fiets- en natuurliefhebber. Behoud- en herstel van kleinschalige karakteristieke landschapselementen is een verantwoordelijkheid van grondeigenaren en gemeente en draagt bij aan een positieve beleving.

Actiepunten Beheer leefomgeving

- Gemeente energieneutraal: Realistische opgave energietransitie: betrekken inwoners bij planvorming.
- Regionale aanpak ten behoeve van plaatsing en locatie windmolens.
- Stimuleren duurzame kansen: duurzaamheidslening/ stimuleren lokale en particuliere initiatieven.
- Mix aan duurzame energiebronnen voor Montferland in 2030 (bron: Montferland, op weg naar energieneutraal 2030, juni 2016).
- Continueren raadsbrede werkgroep Duurzaamheid.
- Goede bereikbaarheid voorzieningen.
- Levend landschap stimuleringsbudget beschikbaar stellen voor verbetering levend landschap
- Daar waar mogelijk snelle brede fietsverbinding beschikbaar maken met elektrische oplaadpalen langs de route.
- Verkeersknelpunten voor heel Montferland in beeld brengen en daar waar nodig verbeteringen aanbrengen met specifieke aandacht voor fietsroutes binnen de bebouwde kom.
- Initiatieven voor oplaadpunten elektrisch vervoer.
- Goede ruimtelijke inrichting centra van kernen.
- Goed onderhouden bermen en wegranden met oog voor biodiversiteit.
- Goed onderhoud onverharde buitenwegen.
- Re-activering van het Groen Structuurplan.
- Verkeersovertredingen voorkomen door een goede mix van inrichting openbare ruimte en handhaving in te zetten.
- Wateroverlast aanpakken in samenwerking met andere overheden en bewoners.

- De st. Jansgildestraat renoveren zodat deze ook voor voetgangers, welke minder goed ter been zijn, begaanbaar wordt.
- Goede ontsluiting gemeente door gebruik provinciaal netwerk.
- Een verkeerscirculatieplan voor het centrum van Didam opstellen.
- Een verkeerscirculatieplan opstellen voor 's-Heerenberg waarbij rekening gehouden wordt met de herinrichting van de Drieheuvelenweg en waarbij de 's-Heerenbergse bevolking vroegtijdig meegenomen wordt.
- Goede ontsluiting voor landbouwverkeer.
- Bereikbaarheid garanderen voor bewoners per gemotoriseerd verkeer bij o.a. sport evenementen zodat inwoners zo min mogelijk overlast ondervinden.
- Meer capaciteit vrijmaken voor het aanpakken van verkeersovertredingen.
- Parkeren gratis houden in heel Montferland.
- Samen met Euregio Rijn-Waal het openbaar vervoer via Duitsland naar Nijmegen optimaal maken.

Economie en toerisme

De coalitie wil het economisch klimaat stimuleren en kiest voor duurzame werkgelegenheid.

Bij grootschalige ontwikkelingen van bedrijventerreinen dient er samengewerkt te worden met de regio en buurgemeentes. Samen draagt de gemeente Montferland de verantwoordelijkheid met de regio voor het verbeteren van het economisch klimaat.

Bij nieuwe ontwikkelingen dient de landschappelijke waarde van het (landelijk) gebied zoveel mogelijk behouden te blijven of via verevening gecompenseerd te worden.

Bij het ontwikkelen van nieuwe bedrijventerreinen dient er geïnvesteerd te worden in de directe omgeving, landschappelijke inpassing, het verduurzamen van omliggende woningen en het voorkomen van overlast in overleg met omwonenden.

De gemeente Montferland ligt in een regio die inwoners uit de hele regio veel kansen biedt. De coalitie wil dan ook dat de gemeente afspraken maakt met de regiogemeenten over alles wat de regio aangaat: wonen, werken, ondernemen, onderwijs, zorg, verkeer, cultuur, duurzaamheid, toerisme of recreatie.

Vanwege de ligging van Montferland en de trimodale bereikbaarheid (via de weg A18/A12 en de A3 in Duitsland, over het water via de Rhein Waal Terminal in Emmerich en ook per spoor) is Montferland erg gunstig gelegen voor logistieke bedrijven. De bijdrage aan de lokale economie van deze bedrijven vinden wij aanzienlijk en daarom streven wij ook naar de realisatie van DocksNLD 2.

Toerisme is een belangrijke pijler van de Montferlandse economie. De prachtige natuurlijke omgeving biedt bovendien veel mogelijkheden voor het toerisme. Deze kansen wil de coalitie slim benutten in samenwerking met de branche. Hierbij dienen de opbrengsten uit toerisme volledig ingezet te worden om toerisme zo breed mogelijk te ondersteunen.

Actiepunten Economie en toerisme

- Bevorderen economisch klimaat.
- In samenwerking met branche kiezen voor een gedegen toeristisch beleid.
- Stimuleren ondernemers op gebied van recreatie en toerisme.
- Stimuleren grensoverschrijdende initiatieven: het houdt niet op bij de Nederlandse grens.
- Het stimuleren van recreatieve en toeristische wandel- en fietsroutes binnen de gemeente en aangrenzende gemeenten.
- Samenwerking in Gemeenschappelijke Regelingen alleen met duidelijke prestatieafspraken en zoveel mogelijke democratische legitimiteit.
- Regionale samenwerkingsverbanden, helder en transparant, navolgbaar in resultaat.
- Bij nieuwe samenwerkingsverbanden is de oriëntatie van inwoners leidend.
- Verbreding van de landbouw met functies op het gebied van zorg, recreatie en natuur.
- Verder inzetten op ontwikkeling van de gemeente als logistieke hotspot.
- Startup's ondersteuning bieden.
- Leegstand van winkels in de binnenstad aanpakken.
- Onderzoeken van mogelijkheden om horeca en voorzieningen samen te brengen.
- Verder versterken van de toeristische infrastructuur.
- Inzet toeristenbelasting enkel voor recreatie en toerisme.
- Meedenken met de behoeften van ondernemers en deze ondersteunen.

Gezond in Montferland

Sport(accommodaties) moet voor alle inwoners toegankelijk zijn. Dat is mogelijk, als fysieke en financiële belemmeringen om te sporten worden weggenomen. Gezinnen van ouders met lage inkomens worden ondersteund zodat de kinderen aan sportieve en culturele activiteiten deel kunnen nemen. Als het nodig is, worden er aanvullende middelen beschikbaar gesteld.

De coalitie wil zoveel mogelijk mensen aan het sporten houden en krijgen. De coalitie wil daarom de optie om een zwembad voor de inwoners van Didam te behouden en te vernieuwen een serieuze kans bieden. Daarvoor is goed onderzoek nodig waarin mogelijkheden en kosten op een rij worden gezet en samen met verenigingen, gebruikers en marktpartijen naar een verantwoorde invulling zal worden gezocht.

Gesprekken over sportaccommodaties kunnen voor wat betreft de coalitie niet los worden gezien van gesprekken over de spreiding van voorzieningen over de verschillende kernen in onze gemeente. Daarin zal de coalitie geen clustering afdwingen, maar worden initiatieven van onderop gestimuleerd en worden waar mogelijk slimme verbindingen gelegd.

Actiepunten Gezondheid en bevordering gezonde leefstijl

- Stimuleren van samenwerking tussen sport- en cultuurvoorzieningen, de gemeente ondersteunt deze processen.
- Duurzame instandhouding van voorzieningen: kwalitatief hoogwaardige voorzieningen op bereikbare afstand.
- Toekomst voor een zwembad in Didam goed in kaart brengen.
- Verder stimuleren van sport als bindmiddel samenleving.
- Sportbevordering: Ouderen actief houden.
- Voetbalverenigingen die samen willen werken of fuseren worden gefaciliteerd en ondersteund bij het komen tot een gezamenlijke accommodatie.
- Alternatieven aanbieden bij verdwijnende sportmogelijkheden.
- Keuzes inzake voorzieningen dienen toekomstbestendig te zijn.
- Preventieve maatregelen om vereenzaming en inactiviteit te voorkomen zowel bij jongeren als bij ouderen.

Samenleven (Jeugd, onderwijs en cultuur)

Behoud van leefbaarheid in kernen staat voor de coalitie voorop. Uitgangspunt is voor de coalitie dat inwoners zelf de leefbaarheid bepalen. Voorzieningen op het gebied van sport, zorg, cultuur, welzijn en onderwijs kunnen ondersteunend zijn aan de leefbaarheid in een kern. Deze voorzieningen zijn voor wat betreft de coalitie niet een doel op zich.

De kernen en hun inwoners verdienen maatwerk en ondersteuning in het bepalen wat zij in het bereiken van leefbaarheid voorop stellen.

De coalitie wil de aanwezigheid van één welzijnsvoorziening, dorpshuis of accommodatie faciliteren of ondersteunen maar laat de exacte invulling bij de kernen zelf. Daar is de kennis aanwezig over wat de behoefte is en hoe daaraan het beste tegemoet kan worden gekomen. In financiële zin zal voor de coalitie de besluitvorming uit mei 2017 leidend blijven.

De coalitie wil dat de gemeente er voor zorgt dat de huisvesting van de scholen op orde is. Uitgangspunt is een kwalitatief hoogwaardige school op bereikbare afstand.

De gemeente gaat wel over goede faciliteiten en een goede bereikbaarheid. Veilige fietsroutes naar voorzieningen zijn van belang.

In het subsidiebeleid gaat de coalitie voor transparantie en heldere prestatieafspraken. Daarin zet de coalitie graag de lijn door die in de afgelopen jaren is ingezet.

- Maatwerk per kern in faciliterende zin, maar binnen de financiële kaders van 2017.
- Geen clustering voorzieningen afdwingen, initiatief moet van onderaf komen.
- Goede onderwijsvoorzieningen en onderwijshuisvesting.
- Onderwijsondersteuning (conciërges) op alle basisscholen.
- Goede bereikbaarheid van onderwijsvoorzieningen (veilige fietsroutes).
- Het aanbieden van Duits op basisscholen.
- Samenwerking met omliggende gemeentes om (specialistische) jeugdzorg optimaal en efficiënt te kunnen aanbieden.
- Bestrijden van on- en laaggeletterdheid onder volwassenen binnen de gemeente en inzetten op bij- en omscholing.
- Bibliotheekfunctie in Didam en 's-Heerenberg behouden.
- Samenwerking tussen kernen en verenigingen stimuleren (als daar behoefte aan is).
- Specifiek beleid maken om jongeren te boeien en te binden aan Montferland.
- Na totstandkoming van het verkeerscirculatieplan breed overleg opstarten met alle betrokken partijen over de locatie voor een nieuwe Brede School in 's-Heerenberg.
- Initiatieven die er zijn om scholen in kleine kernen te houden ondersteunen mits de kwaliteit van goed onderwijs gewaarborgd kan blijven.
- De dorpsraden en verenigingen ondersteunen bij initiatieven om de leefbaarheid op peil te houden.
- Oog houden voor lokale tradities en cultuur.
- Minimaal 1 voorziening per kern.
- Efficiënter omgaan met doelgroepen- en doelvervoer.
- Bij herontwikkeling van voorzieningen kan de mogelijkheid onderzocht worden om een deel van de eventuele opbrengsten die hier uit voort komen in te zetten voor en in overleg met de kernen.

Maatschappelijke ondersteuning en veiligheid

Ondersteuning moet, wanneer het echt nodig is, voor al onze inwoners beschikbaar zijn en moet georganiseerd worden rondom de wens of behoefte van de inwoner. Ondersteuning moet voor iedereen bereikbaar zijn. Inwoners moeten weten waar ze ondersteuning kunnen aanvragen en wat er eventueel mogelijk is. De ondersteuning is budgetneutraal.

De coalitie ziet dat juist in de overgang naar het lokaal aanbieden van ondersteuning, kansen liggen om verbinding te leggen naar de kracht van de lokale samenleving en de bestuurlijke vernieuwing die de coalitie wil doorzetten.

De ondersteuning komt dichtbij naar de eigen omgeving en wordt op maat en op tijd geleverd. Dit vraagt een andere aanpak van ondersteuning in onze gemeente die we alleen samen met de inwoners inhoud kunnen geven.

De coalitie ziet graag dat de sociale teams hier een belangrijke rol in spelen door lokaal te werken in de wijken en kernen en van daaruit hun ondersteunings- en welzijnstaken uit te voeren. Hierdoor kennen ze hun omgeving en kunnen ze snel inspelen op de ondersteuning die nodig is. Verder kunnen de sociale wijkteams ook eigen initiatieven van inwoners voor ondersteuning ondersteunen.

Actiepunten Maatschappelijke ondersteuning en veiligheid

- Ondersteuning is bereikbaar en passend.
- Benutten van kansen door optimaal gebruik te maken voorzieningen: mede gebruik door zorgaanbieders en welzijnsorganisaties in de kern, welzijns- en ouderenzorg dicht bij de mensen.
- De sociale Wijkteams zijn bereikbaar en proactief.
- Ondersteuning dichtbij de inwoner aanbieden en kernen meer aandacht geven om aan de ondersteuningsvraag in de eigen woonplaats te voldoen.
- Aanvraag ondersteuning versimpelen.
- De inwoner in overleg met zijn hulpverleners laten invullen waar zijn of haar zorgvragen liggen waarbij de zorgvraag en ondersteuningsvraag centraal staat.
- Wijken en kernen meer ruimte geven om ondersteuning voor haar inwoners te organiseren.
- Ondersteuning en welzijn lokaal organiseren en positioneren in de wijken en kernen zowel vanuit de gemeente, de mensen en de zorgaanbieders.
- De welzijnsactiviteiten beter afstemmen op de ondersteuningsbehoefte van de inwoner.
- Terugdringen van de feitelijke aantastingen van de veiligheid, verkleinen van de veiligheidsrisico's en verminderen van onveiligheidsgevoelens bij de burgers.
- Digitale veiligheid en privacy dienen op orde te zijn.

Werk en inkomen

Doelstelling van de coalitie is om mensen aan het werk te houden en te krijgen. De coalitie ziet het belang van werk voor het welzijn van mensen.

De coalitie ziet mogelijkheden door ook te zoeken naar creatieve oplossingen. Bijvoorbeeld door mogelijke contacten vanuit de economische hoek in te zetten om bijvoorbeeld werkplekken te realiseren voor mensen met een uitkering. De coalitie benadrukt dit door het portefeuilledeel werk & inkomen onder verantwoordelijkheid te brengen van de wethouder economie.

Actiepunten Werk en Inkomen

- Vroeg signaleren van schulden.
- Werk en zelfredzaamheid stimuleren.
- Eigen initiatieven positief benaderen.
- Stimuleren stageplekken bij gemeente en bij lokale ondernemers en verenigingen, inzet Welcom bij begeleiding stages bij verenigingen.

De coalitie wil verder een helder en transparant subsidiebeleid waarbij duidelijke prestatieafspraken gelden. Hierbij moeten goede meetbare en verifieerbare criteria opgesteld worden aan de hand waarvan subsidieverstrekking plaatsvindt. Uitgangspunt daarbij is dat subsidie uitsluitend ter ondersteuning wordt ingezet en nooit als vervanging voor bijvoorbeeld eigen bijdragen. Voor pilotprojecten kan hier een uitzondering op worden gemaakt.

De financiële huishouding en reserves moeten op orde gehouden worden.

Er moet een verbetering komen in de gemeentelijke kengetallen

Er zal terughoudend omgegaan worden met zaken die potentiële hoge financiële risico's met zich meebrengen.

De lokale belastingen en de OZB moeten zo min mogelijk verhoogd worden waarbij het verhogen van deze belastingen als laatste maatregel gezien moet worden.

Het inhuren van extern personeel dient zeer kritisch bekeken te worden.

Colofon

Coalitieprogramma Montferland 2018-2022

Akkoord zoals gesloten tussen het
CDA, LBM, VVD en D66.

April 2018